

Regelink
Ecologie & Landschap

Vleermuisonderzoek

Notenhof, Barendrecht

In het kader van de Flora- en faunawet

CONCEPT

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	M.W. van den Hoorn
In opdracht van	Woonvereniging Patrimonium Barendrecht
Naam opdrachtgever	M. van den Wijngaard
Rapportnummer	RA12084-01
Status rapport	Concept
Datum oplevering rapport	17 september 2012
Aantal pagina's	36
Collegiale toets	V. van der Spek
Wijze van citeren	Hoorn, M.W. van den, 2012. Vleermuisonderzoek Notenhof, Barendrecht. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA12084-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5
6261 NE Mheer
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus en Samenwerkingsverband Ecologie

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 Doel.....	7
1.3 Leeswijzer.....	7
2 Werkwijze en inspanning.....	9
2.1 Werkwijze inventarisatie.....	9
2.2 Volledigheid inventarisatie.....	9
3 Omschrijving plangebied.....	11
4 Resultaten.....	13
4.1 Per soort.....	13
Gewone dwergvleermuis.....	13
Ruige dwergvleermuis.....	13
Laatvlieger.....	13
4.2 Per functie.....	13
Foerageergebied.....	13
Vliegroutes.....	14
Vaste rust- en of verblijfplaatsen.....	14
5 Ingreep.....	15
6 Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	17
6.1 Effecten.....	17
6.2 Toetsing Flora- en faunawet.....	17
7 Conclusies en aanbevelingen.....	19
7.1 Conclusies.....	19
7.2 Aanbevelingen.....	19
8 Geraadpleegde literatuur.....	21
8.1 Literatuur.....	21
8.2 Geraadpleegde websites.....	21
Bijlage 1 Fotoimpressie plangebied.....	23
Bijlage 2 Verspreidingskaarten.....	25
Bijlage 3 Flora- en faunawet.....	29
A. Verbodsbepalingen.....	29
B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB).....	29
C. Gedragcodes.....	31
Bijlage 4 Definities.....	33

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Woonvereniging Patrimonium is voornemens om plangebied Notenhof, Barendrecht te herontwikkelen.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Om dergelijk soortgericht veldonderzoek goed te kunnen plannen en uitvoeren is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna (potentieel) voorkomen in het gebied dat beïnvloed wordt door de voorgenen ingrepen.

Uit een ecologische potentie-inschatting van Econsultancy (Wopereis, 2012) blijkt dat in het plangebied mogelijk beschermde vleermuissoorten voorkomen. Derhalve heeft Regelink Ecologie & Landschap in opdracht van Woonvereniging Patrimonium onderzoek naar vleermuizen in het plangebied uitgevoerd.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke soorten vleermuizen komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Leidt de ingreep (mogelijk) tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden werkwijze en inspanning beschreven, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het vleermuisonderzoek gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 5 omschreven. Vervolgens zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige soorten vleermuizen en getoetst aan de Flora- en faunawet (hoofdstuk 6). In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen (hoofdstuk 8).

2 Werkwijze en inspanning

Op 21 mei, 19 juni, 19 augustus en 12 september 2012 is het plangebied Notenhof, Barendrecht, door M.W. van den Hoorn geïnventariseerd op vleermuizen. De toegepaste onderzoeksmethoden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden voldoende geschikt voor het inventariseren van vleermuizen (Tabel 1).

Tabel 1. Datum, tijdstip en weersomstandigheden van de inventarisaties .

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Weersomstandigheden
21-05-2012	avond	batdetector, visueel	19 °C/2 Bft/geen neerslag/licht bewolkt,
19-6-2012	ochtend	batdetector, visueel	10 °C/1 Bft/geen neerslag/onbewolkt
19-08-2012	nacht	batdetector, visueel	24°C/0-3 Bft/geen neerslag/licht bewolkt
12-09-2012	nacht	batdetector, visueel	14 °C/1 Bft/motregen-droog/licht bewolkt

2.1 Werkwijze inventarisatie

Tijdens de veldbezoeken is op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragsingsfunctie (type: Petterson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt voor mensen.

Wanneer op grond van frequentie, klank en ritme de soort niet met zekerheid bepaald kon worden, is een opname gemaakt met een extern opname apparaat (type: Roland Edirol R09H). Met behulp van het computerprogramma Batsound is een nadere analyse van deze opnames uitgevoerd. Hierbij zijn de criteria zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu) toegepast. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

Gedurende het voorjaar (mei en juni) zijn de bezoeken ruim voor zonsondergang tot twee uur na zonsondergang of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot ruim na zonsopkomst uitgevoerd. Gedurende de nazomer (augustus en september) zijn de bezoeken tussen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode is minimaal twee uur geïnventariseerd. Rond middernacht is er gelet op de aanwezigheid van zwermende dieren. Deze kunnen duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats voor grotere aantallen dieren.

2.2 Volledigheid inventarisatie

Het vleermuisonderzoek is volgens het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur uitgevoerd.

De inventarisatie betreft een steekproef gebaseerd op momentopnames. Hierdoor

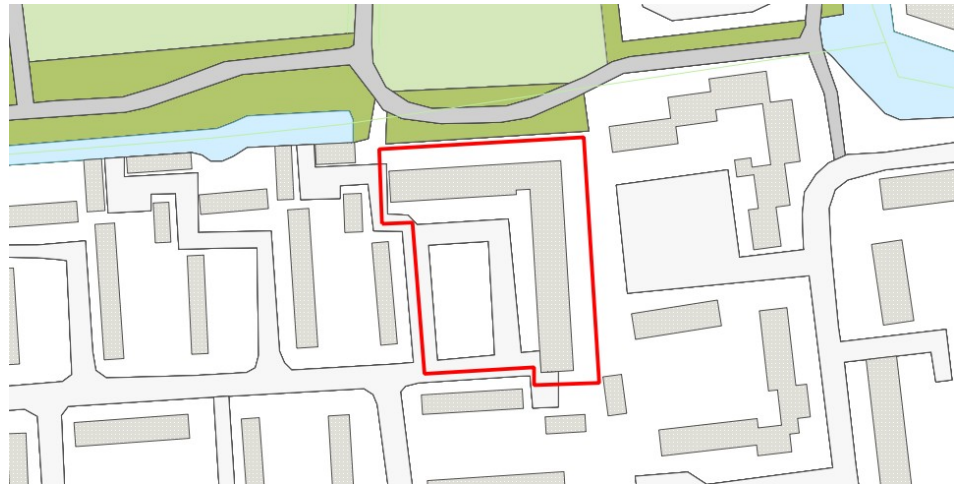

is niet uitgesloten dat soorten en functies die niet waargenomen zijn op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat de Flora- en faunawet een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 2 (Zorgplicht) van de Flora- en faunawet. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in Notenhof, Barendrecht, provincie Zuid-Holland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied met rood aangegeven. Het plangebied wordt aan de zuidzijde en westzijde begrensd door de weg de Notenhof, aan de noordzijde door sportpark De Bongerd en aan de oostzijde door een bomenrij.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- gazon;
- bomenrijen;
- struweel;
- tuinen;
- solitaire bomen;
- verhardingen;
- gebouw met spouwmuur.

4 Resultaten

Gedurende het onderzoek werden binnen het plangebied drie soorten vleermuizen aangetroffen:

- gewone dwergvleermuis – *Pipistrellus pipistrellus*;
- ruige dwergvleermuis – *Pipistrellus nathusii*;
- laatvlieger – *Eptesicus serotinus*.

Hieronder worden per soort de waarnemingen en functies weergegeven. Verspreidingskaarten zijn opgenomen in Bijlage 2.

4.1 Per soort

Gewone dwergvleermuis

Tijdens de inventarisaties zijn verspreid over het plangebied meerdere gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Het meest frequent werden dieren foeragerend aangetroffen bij de bomenrijen in het noorden en de noordoosthoek van het plangebied. Langs de bomenrijen die het noorden en het oosten van het plangebied begrenzen zijn langsvliegende dieren waargenomen. In het najaar is in de oosthoek een roepend mannetje aangetroffen.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis werd tijdens de laatste ronden tweemaal foeragerend aangetroffen.

Laatvlieger

De laatvlieger is alleen op 21 mei 2012 een keer foeragerend en een keer langsvliegend aangetroffen.

4.2 Per functie

Foerageergebied

In het plangebied zijn zowel gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis als laatvlieger foeragerend aangetroffen. Op grond van de incidentele waarnemingen van de laatste twee genoemde soorten kan worden gesteld dat het plangebied voor deze twee soorten geen essentieel foerageergebied is. Gewone dwergvleermuizen werden in grotere aantallen waargenomen, waarbij vooral werd gefoerageerd in de bomen in de noordoosthoek van het plangebied. Vanwege de beperkte omvang van deze bomen en de uitgebreide foerageermogelijkheden in het aangrenzende sportpark De Bongerd kan ook voor de gewone dwergvleermuis worden gesteld dat het plangebied ook voor deze soort geen essentieel foerageergebied is.

Vliegroutes

Op 21 mei werd langs de oostelijke bomenrij een in noordelijk richting langsvliegende laatvlieger waargenomen. In de ochtend van 19 juni werden twaalf langsvliegende gewone dwergvleermuizen visueel waargenomen. De helft van de dieren vloog in noordelijke richting naar sportpark De Bongerd, terwijl de andere helft in zuidelijke richting vloog. Van nog eens circa zes daarnaast waargenomen dieren kon de bewegingsrichting niet worden vastgesteld.

Bovenstaande betekent dat twee grotere groepen dwergvleermuizen van de bomenrijen gebruik maken als vliegroute. Daarmee vertegenwoordigen de bomenrijen voor deze soort een essentiële vliegroute.

Vaste rust- en of verblijfplaatsen

In de mei en juni werden geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel had een gewone dwergvleermuis duidelijke aandacht voor de noordoosthoek van het gebouw, hetgeen op een mogelijke op dat moment niet in gebruik zijnde verblijfplaats zou kunnen duiden.

Tijdens de paarperiode (augustus-september) werd een roepend mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen. Gewone dwergvleermuizen roepen al vliegend om vrouwtjes naar hun paarverblijfplaats te lokken. Doordat zij hierbij door hun hele territorium vliegen is het doorgaans lastig om de exacte paarverblijfplaats te lokaliseren. Op 12 september werd meerdere malen vastgesteld dat het mannetje langs de noordgevel van het gebouw patrouilleerde, wat er op duidt dat de paarverblijfplaats zich in ieder geval in het gebouw bevindt. Deze waarneming gecombineerd met het feit dat de paarroepen het duidelijkst waren in de noordoosthoek en de waarneming van verhoogde aandacht van een dier in de zomerperiode maakt het aannemelijk dat zich een paarverblijf in de noordoosthoek van het gebouw bevindt.

5 Ingreep

Woonvereniging Patrimonium is voornemens om plangebied Notenhof, Barendrecht te herontwikkelen. Ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- sloop aanwezige bebouwing;
- afvoer sloopmateriaal;
- bouwrijp maken grond.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen, onderhavige ingreep valt onder het volgende belang:

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

6 Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Effecten

In het plangebied is een paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis aanwezig. Bij sloop van de bestaande bebouwing wordt deze verblijfplaats verwijderd.

Er zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen waargenomen. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een winterverblijfplaats voor grotere aantallen dieren. De aanwezigheid van een paarverblijfplaats maakt het wel aannemelijk dat een of enkele dieren ook in het gebouw overwinteren.

Gedurende het onderzoek werden twee essentiële vliegroutes van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Kap van de bomen of verlichting in de periode maart-oktober tasten de functie van vliegroute aan.

Indien de nieuwbouw geschikt gemaakt wordt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen ontstaat een nieuwe situatie die voor de aanwezige vleermuizen waarschijnlijk dezelfde waarde heeft als de huidige situatie.

6.2 Toetsing Flora- en faunawet

Artikel 11 van de Flora- en faunawet verbiedt onder andere het vernietigen of aantasten van vaste rust- en/of verblijfplaatsen.

De voorgenomen ingreep heeft een negatief effect op de lokaal aanwezige populatie gewone dwergvleermuizen. Omdat het een gering aantal dieren betreft zal de ingreep geen effect hebben op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Toch is het niet toegestaan de ingreep zonder aanvullende mitigerende maatregelen uit te voeren. Artikel 11 van de Flora- en faunawet verbiedt namelijk onder andere het vernietigen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom een mitigatieplan opgesteld te worden.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

- Omdat het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur kan gesteld worden dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd.
- Het plangebied fungeert als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Op grond van de kleine aantallen dieren van ruige dwergvleermuis en laatvlieger en de ruime foerageermogelijkheden voor gewone dwergvleermuis naast het plangebied kan worden gesteld dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor de aangetroffen soorten vleermuizen is.
- Gedurende het onderzoek werden twee essentiële vliegroutes van de gewone dwergvleermuis waargenomen.
- Er zijn geen zomer- en of kraamverblijfplaatsen waargenomen.
- In het gebouw is een paarverblijfplaats aanwezig, zeer waarschijnlijk in de noordoost hoek van het gebouw. Deze paarverblijfplaats wordt mogelijk ook in de winter gebruikt.
- Er zijn geen aanwijzingen voor winterverblijfplaatsen voor grotere aantallen dieren.
- Door de sloop zal een paarverblijfplaats verloren gaan.
- Wanneer de bomenrijen worden behouden en niet worden verlicht in de periode maart-oktober treedt geen effect op op de aanwezige vliegroutes.
- Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt de Flora- en faunawet overtreden.

7.2 Aanbevelingen

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient een mitigatieplan opgesteld te worden waarmee de gunstige staat van instandhouding van de waargenomen soorten gewaarborgd blijft.

8 Geraadpleegde literatuur

8.1 Literatuur

Broekhuizen, S. (et al.), 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.

Gegevensautoriteit Natuur, 2009. Vleermuisprotocol.

[http://www.gegevensautoriteitnatuur.nl/files/vleermuisprotocol_2012_24_februari_2012-1.aspx (17-09-2012)].

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil. 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (17-09-2012)].

Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: *Acta Chiropterologica*, 8(2): 391-401, 2006.

Wopereis, K. 2012. Quicksan flora en fauna Notenhof (ong.) Barendrecht in de gemeente Barendrecht. Rapport, Econsultancy.

8.2 Geraadpleegde websites

www.batecho.eu

www.telmee.nl

www.vleermuis.net

www.waarneming.nl

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotoimpressie plangebied

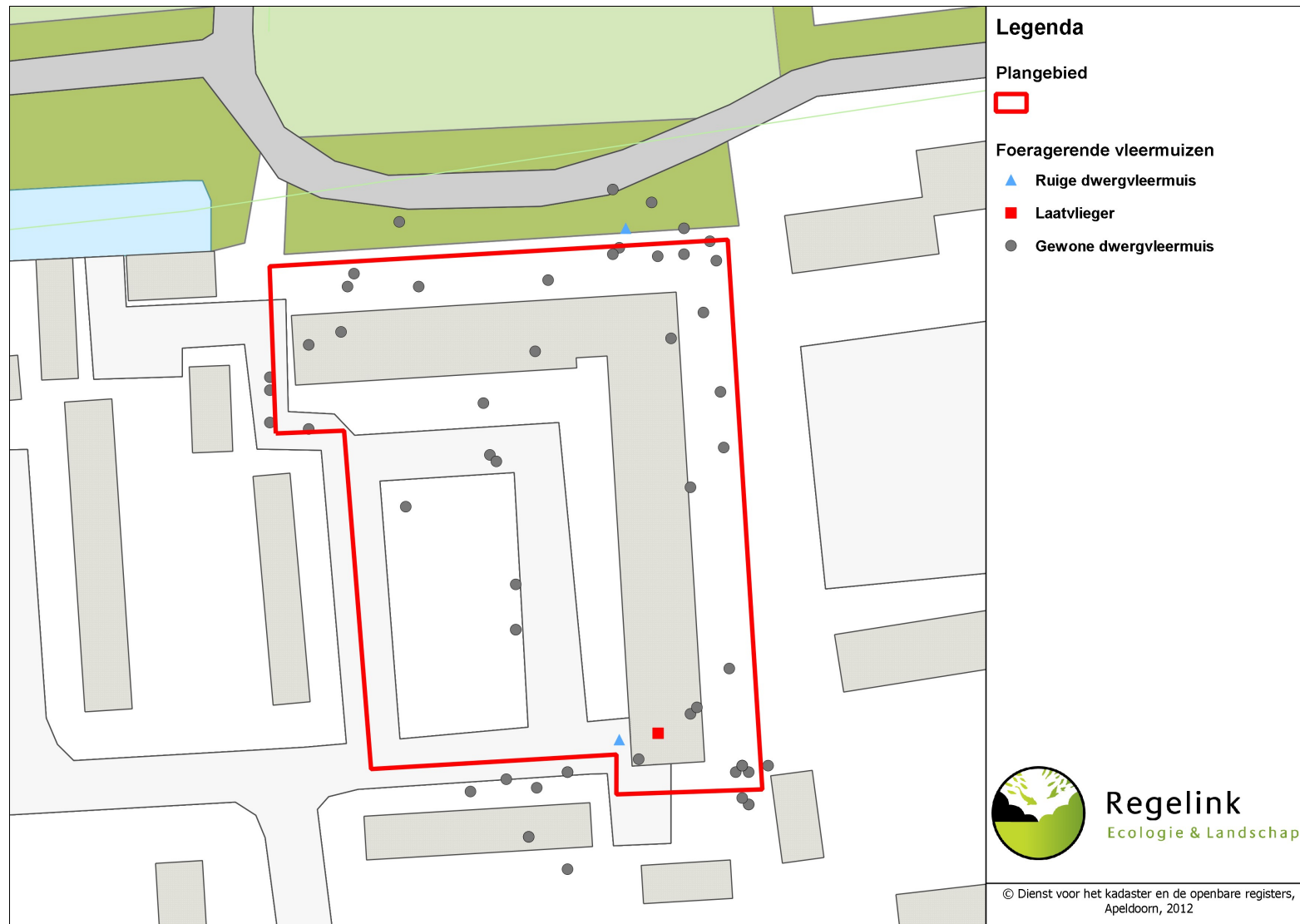
Figuur 2. Impressie plangebied.

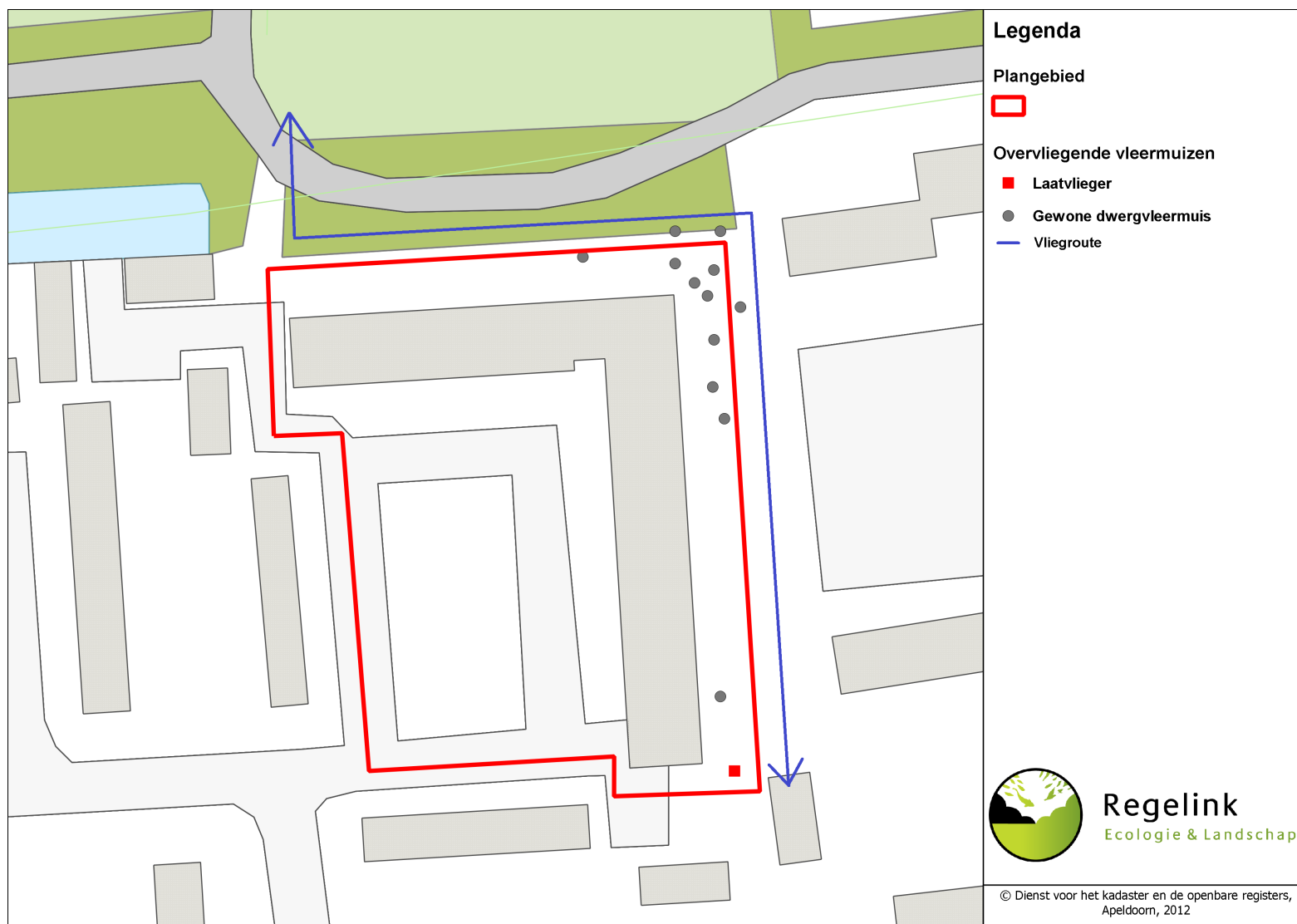

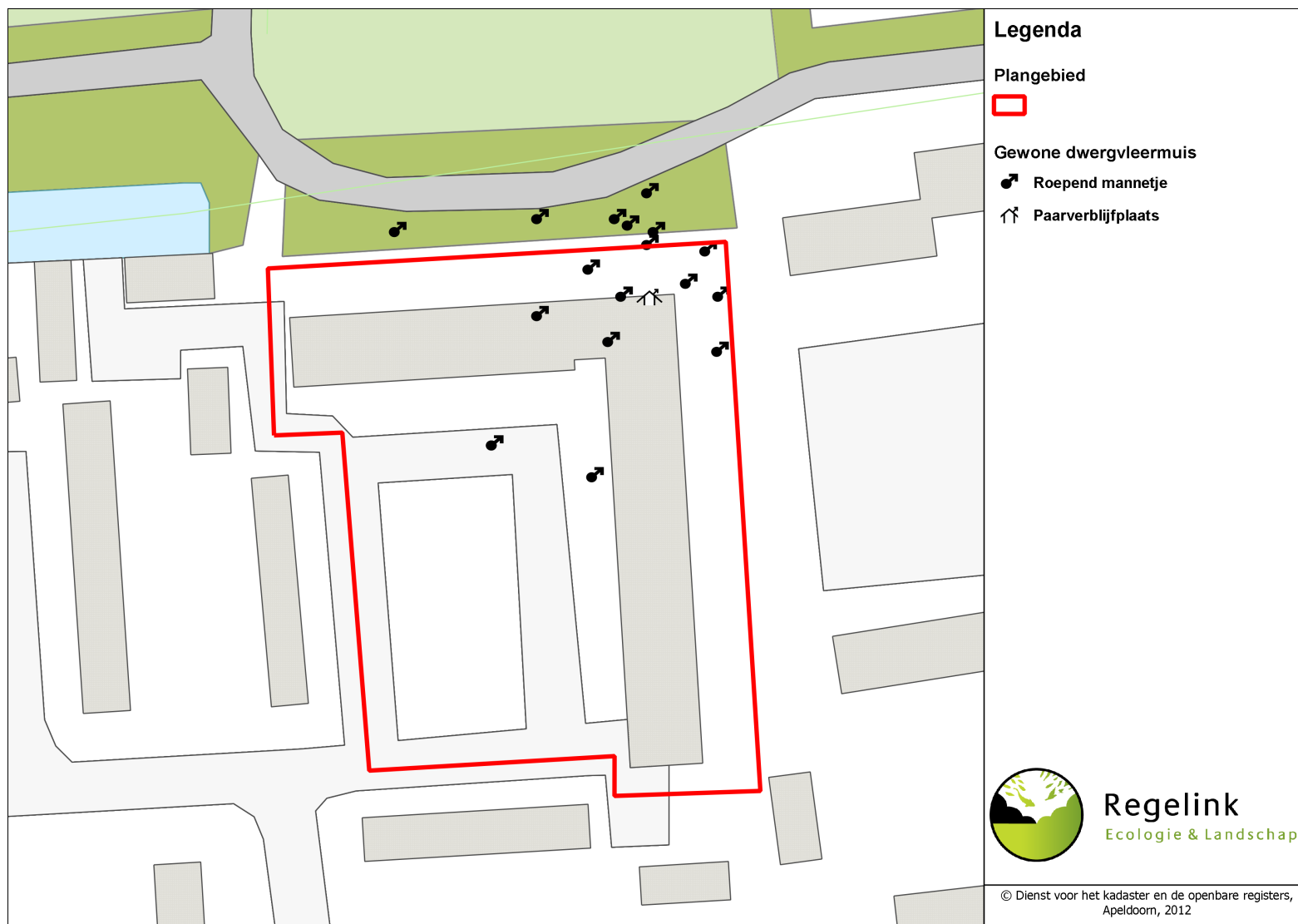
Figuur 3. Noordoosthoek, de meest waarschijnlijke locatie van het paarverblijf.

Bijlage 2 Verspreidingskaarten

Bijlage 3 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dieren en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

A. Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichting. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EL&I) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen

standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden waaraan de nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

C. Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op:

<http://www.hetInvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/overzicht-van-gedragscodes-en-besluiten-flora-en-faunawet/overzicht-gedragscodes>.

Bijlage 4 Definities

Algemeen belang

Een object of locatie is voor vleermuizen van algemeen belang wanneer door het verdwijnen, verstoren of verslechteren ervan dit object of deze locatie (tijdelijk) voor een populatie (lokaal / regionaal / nationaal) wegvalt, maar hiermee de duurzame instandhouding van die populatie niet in gevaar komt.

Baltslocatie

Een locatie waar de functie baltsen is en geen paarterritoria of paarverblijfplaatsen worden waargenomen.

Baltsroep

Sociaal geluid (roep) dat mannelijke vleermuizen gedurende de paartijd produceren teneinde vrouwtjes te lokken en andere mannetjes af te weren. De baltsroep kan bestaan uit een werfroep en een contactroep.

Bijzonder belang

Een object of locatie is voor vleermuizen van bijzonder belang wanneer door het verdwijnen, verstoren of verslechteren ervan dit object of deze locatie (tijdelijk) voor een populatie (lokaal / regionaal / nationaal) wegvalt en daarmee de duurzame instandhouding van die populatie in gevaar komt.

Compensatiemaatregelen

Maatregelen die blijvend negatief effecten van een ingreep op essentiële functies (vaste rust- of verblijfplaats, foerageergebied, vliegroute) van een of meerdere (soorten) vleermuizen opgevangen.

Contactroep

Onderdeel van de Baltsroep waarmee mannelijke vleermuizen reageren op andere vleermuizen die hun territorium binnenvliegen of een baltsplaats naderen.

Ecotoop (of landschapselement)

Het kleinste, ecologisch nog onderscheidbare gebied in een classificatiesysteem van landschappen. Het vertegenwoordigt een relatief homogene, ruimtelijke gebiedseenheid met eigenschappen voor het meten en vastleggen van gebiedsstructuur, functie en verandering.

Foerageergebied

Gebied waarbinnen een soort foerageert.

Foerageren

Verzamelen van voedsel.

Inpassingsplanning / inpassingsplan

Planning / plan dat beschrijft hoe een ruimtelijke ontwikkeling in functies van het landschap en flora en fauna ingepast kan worden.

Kolonie

Sociaal samenhangende, genetisch verwante groep vrouwtjes (matriarchaal systeem) die in de loop van de verschillende seizoenen een netwerk aan verschillende verblijfplaatsen, vliegroutes en jachtgebieden gebruikt.

Kraamverblijfplaats

Object (huis, boom, ondergronds object) waarin in de zomer (overdag) een of meerdere vleermuizen verblijven en de functie kramen is.

Migratieroute

Vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa.

Mitigatiemaatregelen

Maatregelen die dienen om een negatief effect van een ingreep op vleermuizen zoveel mogelijk verzachten.

Paargebied

Gebied waarin een hoge concentratie aan paarterritoria of paarverblijfplaatsen ligt.

Paarlocatie (zwermlocatie)

Locatie waarvan de functie paren is.

Paarterritorium

Territorium waarbinnen een mannelijke vleermuis baltst en deze verdedigt tegen andere mannetjes. Binnen een paarterritorium ligt de paarverblijfplaats.

Paarverblijfplaats

Object (huis, boom, ondergronds object) waarin in voorjaar en/of najaar (overdag) een of meerdere vleermuizen verblijven en de functie paren is.

(Lokale) populaties

Sociaal samenhangende, genetisch verwante groep vleermuizen van een soort (mannetjes en vrouwtjes) die gedurende de winter of de zomer in een bepaald gebied leven en waarbij uitwisseling met andere populaties voornamelijk door middel van migratie en/of op zwermlocaties plaatsvindt.

Rustplaats

Object waarin of waaraan een vleermuis gedurende de nacht rust, maar waarin of waaraan door die vleermuis niet de dag wordt doorgebracht.

Sociale geluiden

Geluiden die vleermuizen met hun stembanden produceren en die voornamelijk een rol spelen in de sociale interactie tussen dieren (in tegenstelling tot echolocatiegeluiden) en waarvan niet de specifieke functie (bijvoorbeeld de baltsroep) is vastgesteld.

Tussenverblijfplaats

Object (huis, boom, ondergronds object) waarin in de overgang van zomer- naar winterseizoen en winter- naar zomerseizoen (overdag) een of meerdere vleermuizen verblijven, de functie niet paraplaza is en welke dienst voor het overbruggen van afstand en/of tijd tussen de seizoenen.

Werfroep

Onderdeel van de Baltsroep waarmee mannetjes de locatie van hun territorium en/of baltsplaats kenbaar maken.

Winterverblijfplaats

Object (huis, boom, ondergronds object) waarin in de winter (overdag) een of meerdere vleermuizen verblijven en de functie overwinteren is.

Verblijfplaats

Object (huis, boom, ondergronds object) waarin (overdag) een of meerdere vleermuizen verblijven maar de functie onbekend is.

Vliegroute

Vaste route vanaf een verblijfplaats naar een foerageergebied, waarvan minimaal 5% van de in de verblijfplaats aanwezige individuen gebruik maakt.

Zomerverblijfplaats

Object (huis, boom, ondergronds object) waarin in de zomer gedurende de kraamtijd (overdag) een of meerdere vleermuizen verblijven maar de functie niet kramen is of de functie onbekend is.

Zwermen

Gedrag dat veel vleermuissoorten vertonen voordat zij een verblijfplaats binnenvliegen en dat zich kenmerkt door het herhaaldelijk naderen (aanvliegen) van de toegang van de verblijfplaats zonder deze definitief te betreden.

Zwermlocatie

Locatie waar dieren in herfst of voorjaar zwermen (vaak bij of in winterverblijfplaatsen).

